

Lapse õiguste põhise ja lapsesõbraliku kooli tunnused

- 1. Kajastab ja teostab iga üksiku lapse õigusi** – töötab koos partneritega, jälgides ja edendades kõigi laste heaolu; kaitseb varjupaigana kõiki lapsi solvamise ja valu eest nii sees- kui väljaspool kooliseinu.
- 2. Näeb ja mõistab last kui tervikut kõige laiemas kontekstis** – hoolib sellest, mis juhtub lastega enne sisenemist koolisüsteemi, nt jälgib nende tervist, toitumist, sotsiaalseid ja keelelisi võimeid, ning sellest, mis sünnib pärast kooli – kodus, kogukonnas ja töökohal.
- 3. On lapsekeskne** – julgustab osalust, loovust, enesehinnangut ja psühhosotsiaalset heaolu; arendab struktuurset ja lapsekeskset õppekava ning lapse arengutasemele, võimetele ja õpistiilile sobivaid õpetus- ning õpimeetodeid ning tunnustab lapse vajaduste esmatähtsust võrreldes teiste haridusprotsessis osalejatega.
- 4. On sootundlik ja arvestab tüdrukutega** – edendab võrdselt nii tüdrukute kui poiste kaasatust ja saavutusi; maandab soovõrdsuse kaudu eri sugudele kehtivaid piiranguid ning välistab soostereotüübid; pakub tüdrukutele sobivaid vahendeid, õppekavasid ja õppeprotsesse.
- 5. Edendab õpitulemuste kvaliteeti** – õhutab lapsi kriitiliselt mõtlema, küsima, arvamust avaldama ja õppimist õppima; aitab lapsi omandada ning avaldada olulisi kirjutamis-, lugemis-, kõne-, kuulamis- ja matemaatilisi oskusi ja 21. sajandil nõutavaid üldoskusi, sh vajalikke tavapäraseid teadmisi ja väärtusi, nagu rahu, demokraatia ja erinevuste tunnustamine.
- 6. Pakub laste elureaalsusel põhinevat haridust** – tagab, et õppekava sisu vastab nii iga üksiku lapse õpivajadustele kui ka haridussüsteemi üldeesmärkidele ja perede ning kogukonna pärandteadmistele kohalikus kontekstis.
- 7. On paindlik ja arvestab erinevusi** – vastab olukordadele ja lapse vajadustele, mis on seotud nt soo, kultuuri, ühiskonnaklassi ja võimekusega.
- 8. Kindlustab kõigile lastele kaasatuse, lugupidamise ja võrdsed võimalused** – hoidub stereotüüpidest, ei jäta teistest erinevaid üksi ega diskrimineeri neid.
- 9. Edendab vaimset ja kehalist tervist** – pakub emotsionaalset tuge, õhutab tervisekäitumist, ja tagab hügieenilise, turvalise ning rõõmsa keskkonna
- 10. Tagab taskukohase ja kättesaadava hariduse** – eriti riskirühmade lastele ja peredele.
- 11. Parendab õpetaja võimekust, moraali, pühendumust ja staatust** – tagab õpetajate küllaldase eelkoolituse, toetab tema tööd ja tööalast arengut, staatust ning sissetulekut.
- 12. On perekeskne** - püüab töötada koos peredega ja neid tugevdada ning aitab lapsi, vanemaid ja õpetajaid luua harmoonilise ja koostööaldist partnerlust.
- 13. On kogukonnakeskne** – tugevdab koolijuhtimist detsentraliseeritud kogukonnakesksusega, õhutab vanemaid, kohalikku omavalitsust, kogukonnaühendusi ja teisi kodanikuühiskonna institutsioone osalema nii hariduse juhtimises kui ka rahastamises; tugevdab partnerlust kogukonnas ja lapse õigustele ning heaolule keskenduvaid võrgustikke.